

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.90
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna številka stane 10 h.

Št. 212.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, 19. septembra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

K otvoritvi štajerskega deželnega zbora.

V Celju, 19. sept.

Navzlic mizernemu finančnemu položaju štajerske dežele, kateri kriči po sanaciji na jeden ali drug način, je vendar marsikoga presenetilo, da je dala vlada sklicati štajerski deželni zbor. Kajti navidezno nima nikdo utisa niti zagotovila, da bo deželni zbor tudi deloval, da bode v prvi vrsti rešil deželni proračun in ustavil oligarhično gospodarstvo v deželi, ki morda koristi posameznikom, ki pa vleče deželo vedno globlje v dolgove in gospodarski polom. — Vprašanje je torej, ali je dal Bienenrth ravno tako na slepo srečo sklicati štajerski deželni zbor, kakor svoj čas češkega; če je tako, potem bi se morali čuditi in opravičeno grajati nesmiselno zapravljjanje deželnega denarja. Ali pa imata Clary in Bienenrth kaka druga zagotovila od strani najbolj prizadetih činiteľjev v štaj. deželnem zboru, namreč od nemških nacionalcev in slovenskih klerikalcev? Nemški nacionalci zelo previdno molče, dasi bi nikakor ne škodilo nekoliko vzpodbuditi svojih bojažljivih vrst in jih navdušiti proti nesramnim Slovencem, kateri spravljajo v nevarnost deželne finance in vale od dne do dne večjo odgovornost na ramena večine. Mislimo, da bi ne bilo niti lepo, niti častno, ako bi se dali nekega lepega septemberskega dneva preglasovati od veleposestva in klerikalcev, nemških in slovenskih, ter bi padel njihov neroden in v današnjih razmerah, ko imajo itak absolutno gospodarstvo nad šolstvom v deželi, zares z nemškonacionalnega stališča nepotreben predlog — ali pa bi ga brez zmage in slave pokopali v zaprašenih arhivih deželnega odbora. In »Kmečka zveza« se je po mnenju nekaterih že po g. dr. Korošcu ponudila minulo soboto v »Slovincu« kot sramežljiva nevesta Nemcem; gre bojda samo za odstranitev znanega šolsk. predloga, gre za to, da ostane znani kos celjske okoliške občine z dvema nemškima volilcema pri okol. občini in gre za — garancije, »da se bo mogel naš narod v bodoče mirno in prosto razvijati v gospodarskem in kulturnem oziru«. Kdo bi ne dal teh garancij, kaj ne, gg. Reitter, dr. Link in tov.? Saj so garancije poceni, ne stanejo nič — in kar je glavno, s tem je pomagano enim in drugim. Nam Slovencem seveda nekoliko manj kot narodu, pač pa klerikalni stranki in klerikalnim falitnim posojilnicam z znanimi posojili. — Samo — gospoda, mislite na deželne doklade! Ali ni potem slednjič boljše, da jemlje Link še nadalje posojila pri eskomptni banki in da klerikalci

na Sp. Štajerju še nadalje igrajo narodne zveličarje?

Nočemo posegati v tozadevne sklepe strankinega izvršev. odbora in nočemo vplivati na mnenje našega volilstva; vendar pa se nam zdi, da je stališče slov. naprednjakov napram otvoritvi štaj. dež. zbora in napram obstrukciji zelo logično in priprosto. Rekli smo že poprej, da nam je sicer nujno treba rednega delovanja štaj. dež. zbora, da je pa nesmiselno zapravljjanje deželnega denarja, ako bodo gg. deželni poslanci igrali v starodavnem deželnem dvorcu le komedijo z »neutralnimi« dnevnimi redi, na katerih ne bo ničesar zanimivega in absolutno potrebnega. Moralo bi se torej javno in odkrito povedati, kako stoje stvari. To velja za vlado, nemške nacionalce in slov. klerikalce. Kajti stroške bomo koncem koncev plačevali vendar le davkoplačevalci, zlasti slovenski. Ali ni nekoliko smešno, če n. pr. »Straža« piše v št. 105 z dne 14. sept.: »Nočemo naštevati nadaljnjih krivic, pod katerimi trpimo, saj jih vsak čuti na lastni koži. Povdarjati hočemo samo, da se mora položaj spremeniti. Gre se za naše najvitalnejše interese. Zato ne smemo poznati nobene popustljivosti. Kdor bi omahoval, dokler se ne izpolnijo naše najupravičenejše zahteve, bi ga morali smatrati za neprijatelja slovenskega ljudstva. Prepričani smo, da poslanci S. K. Z. ne bodo dobili tega imena, ker preveč poznajo težnje in zahteve slovenskega Štajerja.« Dr. Korošec pa se tri dni kasneje omeji v »Slovincu« kakor smo zgoraj povedali le na znana dva razloga, ki sta bila po stokrat ponovljenih klerikalnih izjavah le neposreden povod k obstrukciji, v kateri se je vendar šlo za »naše najvitalnejše interese« in naše »najupravičenejše zahteve« — med katere pa gotovo ne moremo šteti odpravo — novih nezakonitosti in krivic.

»Narodni Dnevnik« je pisal v soboto dne 5. februarja: »Da postopanje deželnozborske večine in deželnega odbora splošno izziva k odporu, je gotovo in k temu odporu smo baš mi slovenske poslance pozvali (z rezolucijo izvrš. odb. Nar. stranke z dne 30. jan., na katero je začel dr. Benkovič prvotno celo brez sklepa Slov. kluba obstruirati). Na kakih podlagi, s katerim jamstvom za uspeh in s kakimi načrti so pa slov. klerikalci začeli obstrukcijo proti proračunu? Tega mi ne vemo. Res je, da so klerikalci obstrukcijo začeli ne da bi govorili z zastopnikom narodne stranke in mu svoj oficijelni sklep naznanili. Priznamo, da je to za oba dela zelo ugodno. Ali bi pa ne moglo postati tudi škodljivo, je druga stvar.«

Deželni poslanec dr. V. Kukovec je zavzel napram obstrukciji na shodu v Celju dne 14. februarja

sledeče stališče: »Ako smo že enkrat začeli obstruirati, se moramo vprašati, kako naj ta boj častno završimo? Obstrukcija ni šala in ni otročarija, tudi ne sme služiti za dokazovanje junaštva in v reklamne namene. Nemška večina se bode skušala na razne načine maščevati... Bojujemo se vsi, naprednjaki in klerikalci. Naše stališče je in ni isto: mi smo manjšina in opozicija, katera se je sicer boju priklopila in ga bode podpirala, dokler bode stal na narodni podlagi, katera pa si bode tudi z naprej ohranila pravico do kritike in obsodbe tega, kar ne bo prav. Boj je začela večina in ga vodi (klerikalna) večina; ona je odgovorna za izid.«

Proti jednemu kakor drugemu stališču klerikalci meseca februarja nikakor niso ugovarjali. Vedeli so namreč prav dobro, da bi bile njihovi obstrukciji takoj pristrižene peroti, kakor hitro bi se izjavil deželni poslanec dr. Kukovec v dež. zboru proti nji in kakor hitro bi ji hladno in premišljeno nasprotovalo spodnještajersko razumništvo, ki ima večji politični vpliv v ljudstvu, kakor si ga upajo priznati klerikalci. Gre tukaj za gotove, neocenljive imponderabilije, ki so vendar močne dovolj, da kako stvar onemogočijo ali celo osmešijo. Potek cele obstrukcijske kampanje dokazuje resničnost te trditve... Kajti kakor hitro so klerikalci javno zapeljali obstrukcijo na strankarsko cesto, je zgubila svoj pomen in odmev na Sp. Štajerju. Kajti kaj pomenijo »navdušeni« shodi za obstrukcijo, ako se jih udeležijo le nerazsodna mladina in pa Marijine device? Iz resnega in globoko segajočega narodnega boja nastane žalostna in sramotna karikatura...

»Narodni Dnevnik«, kot izraz javnega mnenja v naprednih političnih krogih na Sp. Štajerju se je vedno držal stališča, katerega je zavzel dež. posl. dr. Kukovec na celjskem shodu. Kritiziral je postopanje klerikalne delegacije v Gradcu že pri nečastnem izdajstvu savinjskih himeljarjev, kritiziral je začetni prav slaboten odpor proti raznim važnim predlogom in proti proračunu in dosegel, da so se klerikalci podali na bojno stezo, kritiziral je netaktno postopanje klerikalcev pri začetku obstrukcije in pa njihovo lahkomisljeno frazerstvo po ljudskih shodih in svojih glasilih. Ni mu bilo opravičeno prav, da se klerikalci niso nikoli spravili do tega, da bi natanko opredelili svoje »najupravičenejše zahteve« in povedali, kateri so naši »najvitalnejši interesi«. S frazami se ne opravi ničesar in Nemci lahko očitajo našim političnim vodjem, da sami ne vedo, kaj hočejo... Včeraj n. pr. je dr. Hohnjec v Petrovčah pol ure zabaval zbrane klerikalne pretepače in ubijalce z duhovito prisposodo, da so klerikalci bič za li-

LISTEK.

Na plesu.

Češki spisal J. S. Machar. Poslovenil T. L.

Posetil sem nedavno plesno zabavo. Prišel sem zelo pozno, kar pa mi je bilo vseeno. Nisem mislil plesati.

Po polnoči sem sedel gori na galerijo, odkoder sem imel prost razgled po celi dvorani. Od spodaj se je vzdihoval žgoč vzduh, nasičen z raznimi parfumi las in oblek, droben prah je poletaval po dvorani in padal na sedeže in obleke, godba je done-la že trudno, lice plesočih so se rdečila mrzlično, njihove frizure so bile razmršene in spoteni lasje so se lepili v neredu po čelu in senceh, ki so se vsled pota čudovito lesketala, gibanje plesočih je bilo neprožno — vsi so bili utrujeni — a vendar so se zabavali.

Nedaleč od mene je zašustela obleka — ozrem se, ah! Helena!

Sel sem se ji poklonit, sprejela me je z uljudnim pogledom in me povabila, naj sedem poleg nje.

Ah, davno je že, ko je bila Helena kraljica plesnih zabav. Danes pokrivajo nežne vrazke njeno čelo, velike modre oči se ozirajo otožno doli na plesoče pare — jesenska cvetka!...

»Ali ne plešete, gospodična?« začnem pogovor.

»Ne, utrujena sem že«, je odgovorila z vzdihom, ki jo je takoj izdal, da laže. Saj ni rudela kakor plesoči, ni bila spotena, ne medla kakor drugi.

»In potem«, je nadaljevala hitro, »se mi zdi, da zgublja zame ples svojo mikavnost. Ozrite se od tod nanje — kakšen nesmisel. Dva človeka se sprimeta in se vrtita po dvorani ob zvokih slabe godbe! Smešno! In ti ljudje plešejo, kakor bi bil današnji dan poslednji njihovega življenja! Poglejte onega študenta!

Pleše s to malo blondinko, kakor bi hotel izpustiti dušo! Kako suh je revež! — Danes zapravi poslednji groš, da bi se mogel pokazati kavalirja pred njo. A jutri popoldne bo gledal na pustega gologlavega profesorja, v ušesih mu bodo zveneli valčki in polke in opoldne se bo mesto obeda spominjal na prisojeno blondinko!...

»Ali tam ta dandy!« je nadaljevala Helena s utajeno jezo, »jutri se bo, kakor običajno, potepal po ulicah, metal okoli sebe slabe dovtype, preklinjal dolgčas — kako protivno pleše ta človek!...«

»Ta s temi malimi brezizraznimi očmi stanuje poleg nas«, je kazala z roko dalje »uradnik je kateremu manjka protekcije, jutri bo sedel v pisarniškem prahu in vzdihoval — ta človek zdihuje neprestano«, je pristavila jezično.

»Ali pogledite ono majhno brinetko, danes je prvič na plesu; še pred pol leta je nosila kratko obleko, vsemu se smeje, žari razkošja, in zjutraj bo pripovedovala svoji prijateljici o tej krasni zabavi, o onem mladeniču s črnimi brčicami, o njegovih vročih pogledih, o sladkem priznanju ljubezni, in ta prijateljica se ne bo pohvalila, da ji je ravno te besede govoril pred mesecem, ravno tako priznal ljubezen, ne bode znabiti ničesar rekla, obleдела samo — tako življenje je glupa komedija!...«

Resnično sem se čutil, odkod ima Helena v sebi toliko strupa in trpkosti. Gledal sem doli. Po lesketajočih se parketih je plavala lahno in mikavno modroka blondinka s svetlimi dolgimi kitami, v priprosti obleki, ki ji je pristojala krasno. Ni sedela niti trenutek, eden za drugim se je vrstil in jo vodil med šumne vrste.

Helena je opazila moj pozorni pogled.

»Mogoče se vam tudi dopade?« je vprašala.

»Seveda, vi ste vsi enaki... Veste, kdo je ta krasna koketa? Naša bivša šivilja! Zato sem odšla in ne plešem, v taki družbi se ne morem zabavati!« je pristavila zlovollno.

Pogledal sem ji v oči. Te modre oči so se otožno ozirale za brhko šiviljo. Razumel sem... Bivša njena šivilja pleše danes več kot ona... To boli njeno domišljavost... družba se polagoma prenehava zanimati za njo... staram se, Helena, staram...

Uboga šivilja. Tudi ti se bodeš spominjala na ta ples, zabavo višjih krogov, spominjala se na te šive, ki si jih storila, na to kri, ki je kapljala iz tvojih razbodenih prstov, na te ure, ki si jih prebдела pri svitu kadeče se svetilke, predno si zbrala denar za obleko, ki bo ležala pred teboj umazana in zmečkana. In kdo ve, bodeš li srečna pri tem spominu, ne bode ti morda vsega žal...

Helena se je osvestila. »Pojdem domov«, je dejala zlovollno, »zdi se mi, da je mati že zaspana«, in odšla je z lahnim poklonom.

Smilila se mi je. Jesenska cvetka... Doli se je plesalo dalje. Prah, parfem las in oblek, z gorkoto nasičen zrak, hripavi glasovi plesočih so se dvigali k meni.

Plešite dalje, le plešite! To je le dokaz, kako je vsako razkošje na tem svetu, kako mučen, trpek in dolgočasen je ta svet, na katerega ste radi nekoliko ur pozabili, kako ničemno in prazno je to življenje, ko ste veseli nekoliko ur, kadar ne čutite njegove mrzle tišine...

Tolstoj in Carnegie.

Ruski pisatelj M. Klimovski je izvedel sledečo paralelo nad tema dvema znamenitima osebnostima: Med Levom Tolstim in Carnegijem gotovo ni ničesar skupnega, če se pa globlje zamislimo v končne ideje obeh, najdemo vendarle mnogo dotikajočih se točk. Tudi njihov delokrog je popolnoma različen: eden je praktičen Amerikane miljarđar Andrew Carnegie, drugi pa genialni ruski pisatelj Lev Tolstoj. Američan je genij v denarnem svetu, Rus genij v svetovni literaturi. Tol-

beralne hrbte... In to v trenutku, ko bi se moral izjaviti celi Spod. Štajer za obstrukcijo v Gradcu!

Ne bomo segali sedaj več mnogo nazaj. Vprašamo samo, ali ni bila opravičena naša kritika, globoko utemeljena naše začudenje, ko smo videli, kako površno in nesmotreno se je govorilo in sklepalo o obstrukciji na občenem zboru Kmečke zveze v Mariboru? Dr. Korošec ni niti z eno besedo omenil v svojem govoru samouprave in spremembe sistema, ki sta bila glavna »šlagerja« meseca februarja. Videli je, da je šel s svojim Slov. klubu diktiranim sklepom meseca februarja predaleč in da ni zdravo za vodilno stranko v deželi, ako se poda v dolg in težaven boj... Osobito velja to za klerikalce, katere vežejo z vladnimi krogi neštivilne vezi preko škofov in vsled raznih uslug... Govorilo se je o obstrukciji v Mariboru tako medlo, da je pisal takrat graški »Volksblatt« v komentarju k telefoničnemu poročilu o klerikalnem shodu: »Slovenci govore že čisto odkrito, da so za mir...« In pozneje tiste zgodbe s pogajanji v Gradcu! Meseca maja in sedaj ponovno avgusta in septembra! Kolikokrat smo postavili pri nji klerikalce na laž! Pisanje »Slov. Gosp.« z dne 8. sept., da ni v Gradcu nobenih dogovorov in pogajanj, je naravnost humoristično v svoji naivni lažljivosti: kajti že 9. sept. je morala prinesiti »Str.«, da se je dr. Korošec 6. in 7. sept. pogajal z namestnikom Claryjem! »Str.« piše še 16. sept., da smo »lagali o tajnih konferencah v Gradcu«, a dr. Korošec priznava 17. sept. iste v »Slovenecu«. Tako kratko pamet imajo ti klerikalni politiki, da lažejo in izdajajo drug drugega!

Naša javnost je slišala bobneče fraze meseca februarja, čitala, s kakim ogorčenjem so zavračali klerikalci v svojih listih vsak očitek, da se hočejo v Gradcu umakniti. In sedaj taka naravnost senzacionalna odkritja in priznanja! Ali ni bila opravičena naša kritika, naša graja, naše nezaupanje? Mi dobro vemo, da se bode moral konečni boj med nami in Nemci vendar izvajevati na legalnih tleh, na Dunaju in za nas Štajerce deloma v Gradcu. Očitno je bilo tudi vsakemu politiku, da bode treba enkrat na pogajanja v Gradcu: ali čemu to tajiti, skrivati in nas psovati, da smo izdajalci, ker smo pisali o tej za vsakega človeka samoobsebi umevni stvari? Razlog je jasen: zato, ker so klerikalci delali pri pogajanjih strankarsko in ne narodne politike, ker so hoteli zbliti iz svojega boja koristi za se in niso hoteli, da bi za nje vedela cela javnost in da bi se čudila, kako more narodova večina in eksekutiva delati tako samopašno politiko in postopati tako hinavsko napram lastnemu narodu in volilec... Poštenost je prvi pogoj ne le v zasebnem življenju, temveč tudi v politiki, je dejal Gladstone — pa naši klerikalci imajo za take stvari gluha ušesa...

Iz vsega je razvidno, da nimamo nobenega vzroka spremeniti svoje dosedanje taktike. Za zdaj nam samo preostaja tokrat prav prijetna uloga, da se muzamo zadregam naših črnih in prusofilskih nasprotnikov in potem, ko kocka pade, konstatiramo suho in glasno pred celim narodom, kaka je bilanca ne več narodne, temveč klerikalne obstrukcije v dežel-nem zboru štajerskem. »Boj je začela večina in ga vodi večina; ona je odgovorna za izid« — je dejal dež. posl. dr. Kukovec na shodu v Celju; tem besedam se pridružujemo tudi mi. Da pa ne bomo več držali svojih hrbtov za Hohnjeve procedure z bičem in se ne bomo več pustili psovati za »grde kreature«, kakor je to storil »Slovenec« baš v trenutku, ko je dež. posl. dr. Kukovec rešil v deželnem zboru klerikalno stranko hude blamaže — pa utegne biti skoraj gotovo. Pa kakor smo rekli — nočemo segati v sklepe našega strankinega izvrševalnega zbora in pa volilstva.

stoj je mnogo let svojega življenja žrtvoval zato, da propoveduje, kako se človeku treba etično spopolniti, vedno je govoril, da je denar, to kristalizirano delo, največje zlo, ker v rokah enega človeka vodi v suženstvo kapitala delavske sloje, ustvarja denarno oligarhijo: denar je ustvaril kapitalistični družabni ustroj. V teoriji je vse vseh ljudi, v praksi pa je vse kapitalistov. Tak položaj je nemoralen: ko bi ljudje postali moralni, bi tega ne bilo, in dosledno temu morajo ljudje vse svoje življenje delati na to, da moralno ozdravijo, in vse drugo bo prišlo, če ne zdaj, pa čez 500 let, dotlej pa: obdelujte zemljo, hodite v prostih sandalih, pišite pripovedke in filozofske dosetke. Denar je največje zlo in naj bo proklet.

Delo se mora plačevati v sadovih (pridelkih), ne v denarju. Danes se vse prodaje: čast, vest, delo ljubezen, talent, šolnji, hiša, drva. Naj mu pravi kdo karkoli: današnja mesta so mu v resnici velike trgovine. Ves svet se samo o tem bavi, da dan in noč samo kupuje in prodaja; je li to moralno? Ni, in tako se ne sme živeti: povsod blodnja, prevara, podkupljivost, grabež in tatvina, a tega je kriv denar. Od mene lahko dobite vse, samo ne denarja, ker sem osebno ubog, in denarja nimam, in če bi ga slučajno imel, bi ga ne dal onemu, ki bi zanj prosil: kajti uporabil bi ga morda slabo za sebe in druge. Jaz sem logičen do skrajnosti in v tem je moja moč. — Tako genialni ruski teoretik Tolstoj.

Teorija in praksa genialnega Američana Carnegieja je mogočen polet filozofske misli. Pridobil si je milijarde, ljubil je zlato, ni ga preziral. V svojem stališču napram zlatu je Proudhon, a brez vsake primesi socijalistične utopije v sočasnem številu. Zlato, ki si ga je pridobil s svojo genialno glavo, postopno razdeljuje med delavsko maso, ki ga je ustvarila potom zamenljive vrednosti: Carnegie

Kako je deloval dr. Bračič sedaj dr. pravdnik v Celju, kot nekdanji sodni adjunkt v Ptuj.

(Dopis.)

Notica, tičoč se blamaže dr. pravdnika dr. Bračiča, objavljena v številki Vašega lista z dne 7. t. m., sili nas, da o tej »diki« spodnještajerskih sodnikov ozir. dr. pravdnikov še posebej izpregovorimo. Ta po božji in Gleispachovi neprevidnosti imenovani dr. pravdnik je bil svoj čas c. kr. adjunkt v Ptuj. Ptujsko sodišče je, odkar gospodari tukaj g. dr. Glas v prijateljski zvezi z gosp. Ornigom, tako srečno, da ima sploh najpametnejše in najbrihtnejše sodnike; to dokazuje slučaj Franc Bratuša in številni drugi slučaji jednake vrste.

Ta dr. Bračič si je l. 1902 posebej hotel privoščiti slov. odvetnika dr. Ant. Brumna, ter ga je tožil radi žaljenja časti zaradi neke nedolžne, stvarno popolnoma utemeljene kritike.

V prvi instanci je bil dr. Ant. Brumen tudi obojen na občutno globo 400 K. Dr. Bračič je poskakoval veselja ter to vest naznanil vsem spodnještajerskim nemčurkim listom, posebno tudi »Štajercu«. Ni pa počakal izida v drugi inštanci. Ker se je dr. Brumen pritožil zoper ta krivdorek, je bila odrejena prizivna razprava pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru. To je oprostilo dr. A. Brumna krivde in kazni ter obsodilo tega vzor-sodnika na povračilo stroškov. Sedaj je postal dr. Bračič klavern in tužen ter tega nepričakovanega izida ni hotel razbobnati širši javnosti. Zatekel pa se je glede stroškov na c. k. deželno nadsodišče v Gradcu kot tretjo instanco. Te inštanice sicer kazenski red v prestopnih zadevah ne pozna; toda pod Gleispachom je dotični senat, ki je tudi J. Ornigu protizakonito delegacijo dovolil, očitno bil — izvanredno sposoben; sicer bi kaj takega sploh ne bilo mogoče. Nadsodišče v Gradcu je propadlega dr. Bračiča oprostilo skoraj vseh stroškov, katere je moral potem dr. A. Brumen sam trpeti, četudi je v pravdi zmagal. In to se zove vestna in natančna uporaba postave — po graškem receptu! Toda užaljeni dr. Bračič še ni bil uzadoščen. Odlikoval se je, ko je postal pupilarni sodnik, torej zaščitnik sirot in maloletnih.

Dr. Anton Brumen je moral kot zastopnik ml. Julijane Mustafa in njenega varuha Blaža Osenjaka na Hajdinu tožbo vložiti radi žaljenja časti pred porotnim sodiščem v Mariboru proti V. Blanke, svaku J. Orniga, in proti dvema urednikoma dveh nemških listov ter proti znanemu Štajerčevemu uredniku I. D. Obtožba je bila stvarno in formalno opravičena, ker ji je celo c. k. nadsodišče v Gradcu kljub ugovoru obtoženih ugodilo v celem obsegu. Pri znanih porotnih razmerah pa je izid bil nepovoljen, ker so bili vsi obtoženi oproščeni. Zagovorniki so bili dr. Plachki, dr. Mravlag in dr. Possek. Tem je morala ml. Julijana Mustafa seveda precej visoke stroške plačati. Kar pa se tiče stroškov dr. A. Brumna, ki si je pošteno prizadeval varovanki uspeh pridobiti, ter celo zahteval delegacijo druge porote, (ker so obtoženi med preiskavo uplivali na porotnike tako, da jih je dr. pravdnik tožil radi pregreška po postavi od 14. 12. 1862), je pupilarni sodnik dr. Bračič iztahtal sledečo modrost: Povabil je Blaža Osenjaka kot varuha pred se, ga ozmerjal, zakaj je to tožbo sploh začel in ga odstavil od varuštva, češ, da je zapravljal premoženje svoje varovanke in svakinje ml. Julijane Mustafa. Zaman se je skliceval Blaž Osenjak na to, da je c. kr. nadsodišče v Gradcu tožbo kot utemeljeno spoznalo — sicer bi jo bilo zavrglo — zaman se je skliceval na to, da za izrek porotnikov ni odgovoren niti on sam, niti zastopnik dr. A. Brumen.

žrtvuje vsako leto milijone za ljudska vseučilišča, pravi, da je sreča delavskih mas v tem, da si pridobijo znanja, da se človek, oborožen z znanjem, lažje bori za svoj obstanek nego nevednež na sočasnem trgu dela; zato Carnegie daje milijone na knjižnice, muzeje, tehnične šole in javne observatorije.

On ponosno govori: »Delavci, pridobite si nazaj zlato, a v obliki bogastva na umu, bodite moji sodelavci in če se že vi ne približate, naj se vsaj vaša deca približa carstvu razuma, ker s pomočjo razuma sem jaz ustvaril bogastvo bajeslovnih indiskih kraljev, a jaz sem človek, obdarjen z razumom, visoko izobražen in moralen, zato vam vračam ono, kar vam pripada. Umrl bom siromašen, kakor sem prišel na svet, vem pa, da se nikdar ne izbriše ime Carnegie iz zgodovine Amerike.«

Zares samo velika osebnost more priti na to višino, da izdaje milijone za narodno prosveto, brez vsakih prošelj in časniških pozivov, in da smatra tako delo za popolnoma navadno in naravno.

Treba biti filozof kapitalizma, da more videti v grudah zlata jasni odsev splošne ljudske misli, in da melodični zvok zatega denarja pretvarja v glazbo Wagnerja, Gonnoda in Meyerbeera, v operne motive, v raziskovanje Marsa, Venere, solčnih peg in mesečnih gor, v opazovanje rimske ceste, plastičnih umotvorov, v velikanske palače za ena stanovanja, polna svetlobe, veselja in kulturnega življenja: vse to ni za Carnegieja, ampak za druge, za njegove sodelavce, za delavce, njihove žene in deco.

Teoretična filozofija je bila vedno igra genialnih umov, a na kulturnem polju in v obče v prilog ljudski sreči, v korist človeštva, so praktični umi rezali v zgodovini globlje brazde, rodovitnejše brazde, rodovitnejše njive nego propovedniki moralnih načel, ker so zadnji subjektivni in ne iniciativni rezultati praktične filozofije pa so iniciativni in po

Naprtla se je od nasprotne oblasti (dr. Bračiča) tožba proti dr. A. Brumnu, češ, da ml. Julijana Mustafa ni dolžna njemu nobenih stroškov plačati, ker pupilarni sodnik ni odobril njegovega poblastila. Cujte, koga je izvolil dr. Bračič kot zastopnika ml. Julijane Mustafa! Nikogar drugega kakor dr. Plachkega, t. j. tistega, kateri je to ubogo varovanko prejel v pravdi radi žaljenja časti kot zagovornik. I. D. na najpodlejši in najnesramnejši način napadal. Sedaj pa naj še kdo trdi, da dr. Bračič ni bistroumna glava.

V teku te pravde bi moral Blaž Osenjak potrditi, češ, da je dr. A. Brumen obljubil brezplačno zastopstvo ml. Jul. Mustafa. To je bila seveda prosta laž, katere poštenjak Blaž Osenjak ni hotel izpričati pred sodiščem; radi tega se je sam ustrelil, predno je bil poklican kot priča k civilnemu sodišču.

Kakor se vidi, je dr. Bračič tukaj res dosegel — imeniten uspeh, kateremu menda noben popularni sodnik v celi širni Avstriji ne more nadejati rekorda.

Ta mož je sedaj državni pravdnik v Celju.

Štajerske novice.

Jutri je dvajseti september. Kako se bomo spominjali tega dne? Kako proslavimo najlepše spomin ustreljenega Adamiča in Lundra? Treba nam je samopomoči. Spodnještajerski Slovenci! Priredili smo zopet narodno zbirko! Nabrani denar je namenjen dijaškemu podpornim društvom, naši šolski družbi, ljudskim knjižnicam ter enakim narodnim in kulturnim napravam. Nabirateljice in nabiratelji, ne smatrajte nabiranja za nepotrebno pezo, smatrajte isto za vašo častno nalogo. Vi pa, dragi rojaki, pripomozite z darovi naši zbirki do onega uspeha, kot ste ga imeli prvi dve. Vsak in tudi najmanjši dar se sprejme s hvaležnim srcem. Slovenci, sprejmite nabirateljice in nabiratelje prijazno, saj ne darujete, nabrane svote njim, nego prepotrebni kulturnim in narodnim našim napravam!

Novi nemški list, »Südsteirische Volksstimme«, prične s 1. oktobrom izhajati v Celju. List bo neodvisno glasilo in bode pospeševal gospodarski in kulturni razvoj Sp. Štajerja. Boril pa se bode odločno proti znanim nemškonacionalnim klikam v Celju, Mariboru, Ptuj in drugod, ki povzročajo večni nemir in prepir v naši lepi domovini. Opozorjamo na to novo neodvisno glasilo tudi Slovence, zlasti inteligenco. Potreba po njem se je zadnja leta živo občutila.

Stavba novega kopališkega poslopja v Rogasški Slatini bode v kratkem razpisana. Ali tudi v slovenskih listih, tega ne vemo. Običajno se deželni odbor ne ozira na slovenske spodnještaj. obrtnike in raje pusti, da se zida tako kakor n. pr. v Stiftingtham bolnišnica ali kmetijska šola v St. Jurju ob J. Ž. G. dež. odb. Robiča pozivamo, naj stori v tem oziru nekaj za slov. obrtnike!

Intermezzo s klerikalne slavnosti v Petrovčah. Iz Petrovč nam pišejo: Klerikalna slavnost v Petrovčah, na kateri se je imela zbrati cela Savinjska dolina, ni bila bogve kako sijajno obiskana. Boljših in starejših ljudi je bilo sploh malo, večina je bila mladina, deklet več kot fantov. Govorila sta Pišek in dr. Hohnjec, ki je cel čas kvasil o klerikalnih čilih za liberalce. Nekdo mu je zaklical: Nože imate, ne bičev! Nastalo je seveda razburjenje. Pesko iz Vrbja je bil kot posebna znamenitost tudi navzoč dr. Hohnjec ga je gotovo gledal s posebnim dopadanjem. Zvečer je došlo do manjših spopadov, drugače se sploh klerikalne slavnosti ne morejo končati.

Dr. Grebenčev rekurz. Celjsko okrožno sodišče je potrdilo obsodbo celjskega okrajnega sodišča nad

tem napredni, napredni pa zato, ker so objektivni.

Končna točka dela Leva Tolstega in Adrewa Carnegie je ena in ista: ljudska sreča, a poti so jima različni in sicer zato, ker je podlaga Tolstovega dela teoretska filozofija, pot Carnegieve filozofije pa je popolnoma praktična. Veliki Slovan uči in propoveduje, kako treba delati, da človek doseže minimum sreče; modri Američan se ne bavi z nikakimi propovedmi, ampak kaže v praksi, da je poleg našega kapitalističnega ustroja mogoč tudi minimum sreče in da se spomočjo tega zla, s katerim je otrovana večina gladnega ljudstva, namreč zlata, lahko prav dobro zdravijo mnoge, če ne vse, sočasne bolezni: glad, beda, neukost, alkoholizem, kolera, pomanjkanje šol itd.

Čegav pot je pravilnejši, oni Leva Tolstega ali Carnegie? Vsekakor Carnegiev. V Tolstovih rokah so besede, v rokah Carnegie dejanja. Tolstoj govori: »Delaj, kakor jaz govorim«. Carnegie ne govori nič, ampak vzame ček in napiše nanj: »Milijon za prosveto«. Ne delaj tako, kakor jaz govorim, ampak kakor sem delal in delam: nabiral sem zlato in dajem ga za oživetvorenje misli, in zato mi bodo Američani postavili spomenik.

Vzamimo hipotetaki primer: Rusiji je napovedana vojska, istotako Ameriki. Kaj bosta storila v tem slučaju veliki Slovan in znameniti Američan? Prvi menda nič, ker uči, da treba sovražnika premagati z moralno dobroto. Američan pa bo dal »ček« na dve milijarde in bo napisal nanj: »Za mornarico.«

Slovan in Američan imata cilj: srečo, a pota so jima različna, in sicer vsled tega, ker je Slovan velik subjektivist in teoretik, Američan pa nasprotno objektivist in praktik.

dr. Grebencem, sodnikom v Gornjemgradu zaradi izreka, da so Gornjegraščani »Gesindel«. Grebenc je bil v prvi instanci obsojen na 40 K globe ali 48 ur zapora. **Upamo, da bode sedaj vendar-le Grebenc šel iz Gornjegrada** — kajti po taki obsodbi pač ni več v trgu kot sodnik mogoč.

Celjski mestni urad je prepovedal zaradi kole-re uvoz sočivja in sadja iz Ogerskega in Italije. Zapovedal je tudi, da morajo gostilničarji in zasebniki, ki oddajo sobe tujcem, tekom 24 ur naznaniti mest-nemu uradu, tujce iz Italije, Ogerskega in Rusije. — No — vendar enkrat se je spomnil tudi celjski žu-pan, da mora nekaj storiti za zdravstveno varnost mesta!

Zahvala. Za »Sokolski dom« v Gaberju pri Cel-ju so darovale celjske sokolice po s Marti Hrašov-čevi znesek K 6.61. Priporočamo v posnemanje, vr-lim darovateljicam hvala lepa. Na zdar!

Ustanovni občni zbor Ciril-Metodove podruž-nice za Breg se vrši v nedeljo 25. t. m. v prostorih gostilne Radej v zvezi s prireditvijo velike vinske trgate. Sodelujejo narod. društva in klubi. Več pri-nesemo, samo sl. društva v okolici prosimo, da se na to prireditvev ozirajo.

Klub slov. kolesarjev »Celje« priredi v nedeljo kolesarsko dirko. — Jutri, v torek, imajo kolesarji sestanek v gostilni Radej na Bregu, ob 8. uri zve-čer. Ker pride v natančen pretres nedeljska dirka, prosimo, da se vsi celjski in okoliški kolesarji ude-leže posvetovanja.

Okraden »čuk«. Neki zasebni uradnik iz Celja se je udeležil znane slavnosti v Št. Ilju. Iz Celja je odšel v »čukarskem« kroju — a kot »junak« kot so vsi čuki — zavil v pelerino, da bi ga Nemci ne spo-znali. S svojo pelerino pa je imel v Št. Ilju smolo. Fantič se ga je morda tamkaj navlekel — in vino mu je dalo toliko korajže, da si je snel pelerino in jo obe-sil na klin v neki gostilni. A zgodilo se je nekaj pri-stno katoliškega; ko je bilo treba oditi nazaj domov in se zaviti v pelerino, je pa neki drugi čuk — ukra-del pelerino in šel z njo bogve kam.

Legar v Petrovčah? Tukajšnja »D. W.« poro-ča, da imajo v Petrovčah legar pri hišah št. 18, 22 in 47 (Kuder, Rojc in Šklampa) in da se svari pred nakupom mleka, sadja in zelenjave od teh hiš.

Nemška šola na Polzeli bo enorazredna. Sloven-ski Polzelani, na delo, da ne polove nemškutarski agitatorji preveč otrok na svoje limanice!

Iz Ptuj. Ptujski Nemci so začeli z novo silo go-njo proti postajenačelniku Reichlu, ki je nekim tu-jcem nasvetoval, naj dajo raje svoja dekleta v kaki celovski ali graški vzgojevalni zavod mesto v zna-ni Ornigov harem. Ornigu mora iti trda za gojenke, ker interirajo celo v hrvaških listih svoj »Mädchen-heime«. Tam seveda ne pove, da je to manjvreden nemškotarski zavod. Sploh pa — ali ni narodno izdajalstvo inserirati v — slovanskih listih? — Dobro bi bilo na to dejstvo opozoriti strogega Stra-šila ali Slaviča v Ptuj!

Poročil se je g. Matej Seršen, tovarniški vodja na Unču z gospodč. Mimi Lipovčev. Naše iskrene častitke!

Od Sv. Andraža v Slov. gor. Samomor. V ob-čini Slavišini se je dne 15. t. m. obesil Alojzij Vo-grinčič. Zadnje dni ni bil pri zdravi pameti.

Ciril-Metodova podružnica za Ljutomer in okolice priredi dne 2. oktobra t. l. v dvorani gosp. Kukovec gledališko igro s petjem in govorom gosp. Prekoršeka ter s srečolovm. K oblini udeležbi vabi odbor.

Od Sv. Lenarta v Slov. Gor. Društvo za otro-ško in mladinsko skrb za sodni okraj Sv. Lenart ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 29. septembra t. l. ob 10. uri zjutraj ob 11. uri dop. v sodnijskih pro-storih sledečim vspeodom: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo 3. Predlogi. K prav oblini udeležbi vabi odbor.

Od Sv. Lenarta v Slov. Gor. Društvo za otro-ško in mladinsko skrb so poslali podpore sledeči do-brotniki: po 2 K: gospica J. Belšak, učiteljica, gosp. Marinič Frid., nadučitelj, oba pri Sv. Bolfenku. Po 1 K: gospa J. Ježovnik, nadučit. soproga, gospici Fel. Škrjanc in Irma Šeligo, učiteljici, gospodje: S. Ježovnik, nadučitelj, Fel. Škrjanc, učitelj in J. Maj-hen učitelj; vsi pri Št. Rupertu v Slov. Gor.

Nesreča na mariborskem kolodvoru V soboto ob 1. uri zjutraj je teklo pri premikanju kolo čez no-go prečkača Vinderja. Nogo mu je čisto odrezalo od telesa. Vidi se, da bode treba pasivno rezisten-co še temeljiteje izvajati.

Konkurz. V konkurz je prišel krojač Alojz Ka-pun v Mariboru, Jožefova ulica št. 3. Za konkurznega komisarja je imenovan g. dr. Wokaun, za začas-nega upravitelja konkurz. mase pa odvetnik dr. Vla-dimir Serbec.

13. izkaz radovoljnih darov za Sokolski dom v Hrastniku: G. Seb. Roš, Belgrad 25 K, g. Ferd. Šentjerc (56) 11 K 12 v. Po 10 K: gdč. L. Štefančič (240), g. R. Virant (390), g. E. Sorčan, gdč. Milka Šentjerc (289) in Neimenovan po »Slov. Narodu«. Gdč. Stanka Gnusova 9 K 30 v, g. dr. Gv. Serbec, Ormož, 9 K, g. I. Zotter, Gomilsko 7 K 50 v. Po 5 K: g. R. Virant (233), g. K. Kunc, Ljubljana, g. Janko Bleweis, vitez Trsteniški, g. F. Supančič, Ljubljana, g. I. Gorup, Trst in g. Andrej Gabršček, Gorica. Po 3 K: gg. prof. R. Perušek in dr. Ilešič v Ljubljani, a po 2 K: g. Fr. Petek, Ljubno, g. K. Kumer, Kamnik ter g. dr. Lemež, Slov. Bistrica. Po 1 K so izročili gg.: I. Jan, Hrastnik, A. Korošec, Radgona, Fr. Re-pi, Ajdovščina, V. Čamernik, Celje in »Brzovaj La-sko-Ljubljana«. G. Jesenek, Dramlje je poslal 40 v, a gramofon je prislužil 27 K 74 v. Skupaj v današnjem izkazu 186 K 6v, za katere se prav pristrčno za-hvaljuje odbor.

Druge slov. dežele.

Pod vladnim komisarjem v Ljubljani so nastale čedne razmere. Ponekod vlada v noči egiptovska tema, javna varnost je pri vragu, po-licije nikjer. Policija mora v prvi vrsti stražiti palačo na Bleiweisovi cesti — pred bombami, kali. Nemški burši so pod Laschanom postali nad vse predrzni in kar javno izzivajo po ulicah z vsenemškimi čepicami, znaki in trakovi. Sedaj za 20. sept. pa je Božidar Schwarz zopet dal po-klicati že vse polno orožništva v Ljubljano, da bo tam zapravljaljalo svoj čas in denar. Torej niti pod vladnim komisarjem se Božidar ne čuti zadostno varnega?! Res škandal!

Za septemberske žrtve. Jutri ima ljubljansko narodno ženstvo za žrtve 20. septembra 1908. v trnovski župni cerkvi mašo - zadušnico, katero bo daroval gospod župnik Ivan Vrhovnik ob 8. uri zjutraj.

Trgovsko in obrtna zbornica za Kranjsko ima 20. t. m. redno javno sejo.

Posvetovalni svet za začasno oskrbovanje občinskih opravil v Ljubljani je končno ime-novan. Imenoval je ta svet baron Schwarz sam. Imenovani so: Fran Doberlet, trg. s pohištvo, dr. Papež, odvetnik, Vaso Petričič, hišni posestnik, Anton Rojina, mizarski mojster in Feliks Urbanc, trgovec in hišni posestnik. Ta posvetovalni svet za začasno oskrbovanje občinskih opravil bo imel svojo sejo danes ob 5. uri popoldne.

Poneverjenja pri firmi Czechowiczka. Po Ljubljani kroži govorica, da so nekateri usluž-benci firmo Czechowiczka prevarali in oškodovali na različne načine za precejšnjo vsoto.

Postojna dobi telefon. Oglasilo se je že potrebno število naročnikov, ki bodo lahko imeli mestno in medmestno telefonsko zvezo, kar bo osobito velike važnosti vsled jamskega prometa s tujci.

Volilni boj na Dolenjskem je prišel na vi-šino. Klerikalci so komandirali slednje svoje sile v boj proti naprednjakom. Vidi se torej, da si zmage niso nad vse sigurni. Celu usmiljeni bratje v Novem mestu so šli med klerikalne agitatorje. Znamenje, da gre klerikalcem za kožo. Nedvomno je, da bodo pri uporabi vsega svojega velikan-skega aparata klerikalci zmagali, a dogodki sami jasno kažejo, da se giblje klerikalizem na Kranj-skem preko zenita navzdol.

Slovenska šola v Vodčini vasi na Koroškem. Za to šolo, katero namerava, kakor znano, gra-diti družba sv. Cirila in Metoda, vršil se je dne 15. t. m. komisijonalni ogled na licu mesta. Zoper to stavbo ni bilo nobenega ugovora, le nemčurški župan Baumgartner je čutil v sebi potrebo, ime-nom občine izjaviti, da ta šola ni potrebna, ker se itak zida javna šola in ker so občani itak dobili svojo šolo, katero je začel graditi nemški šulferein. Od mejašev se je oglasil edini krčmar po domače Pöllitsch, kateri je izjavil, da kot mejaš sicer ne more ngovarjati zoper stavbo slo-venske šole, da pa ne podpiše zapisnika, ker bi ga ta podpis stal pri sudmarki 100 K. Zanimivo pa je, da je nemčurški župan Baumgartner član slovenske posojilnice v Ločah. Kaj takega je samo na Koroškem mogoče. Zato ga je nek ko-roški Slovenec takole popisal. Baumgartner je na eni strani »deutsch freiheitlich«, na drugi strani pa »schwarz windisch« — če ga pa pri luči po-gledaš, je pa?

»Wieder ein slovenischer Vorstoss«. Pod tem naslovom se celovške »štimce« razburjajo, ker se je dozdej dvojz. čno protokolirana »tiskarna družbe sv. Mohorja« v Celovcu dala protokolirati samo enojezično, in se jezi na oblasti, ki to do-volijo. Bog se nas usmili, koroško »nemštvo« je resno v nevarnosti!

Ponesrečena avstrijska ladja. Iz Trsta se poroča: Glasom brzozavnega poročila pristaniškega admiralata v Rovinju je parnik družbe »Ungaro-Croate« »Dalmatia« zapeljal pri Mont Taur na skalo. Drugo brzozjavno poročilo pravi, da se je parnik iz lastne moči oprostil.

Pri občinskih volitvah v Podgori na Go-riškem so slov. naprednjaki z veliko večino nad klerikalci in socijalnimi demokrati zmagali. Zani-mivo je, da so v tretjem razredu, kjer so dobili naprednjaki 230—240 glasov, dobil celo socijalni demokratje več glasov kot klerikalci, namreč 88 — 89 nasproti 45 — 49 klerikalnim.

Kolesarska slavnost v Gorici na Velodromu, ki je bila zadnjič prepovedana, se bo, kakor po-roča »Soča«, vendarle vršila, najbrže 25. sept.

Cesar je sankcijonal zakon koroškega de-želnega zbora glede ustanovitve deželnokulturnega sveta za Koroško. — Tudi je potrdil cesar spre-membo lovskega zakona za Goriško.

»Banka popolare triestina«. Ker se nobeden tizaških bančnih zavodov ni hotel lotiti sanacije banke popolare, se je obrnil njen upravni svet na dunajsko »Länderbank«, ki je, kakor se za-trjuje, pripravljena prevzeti sanacijo. Tako bo ta edina v Trstu obstoječa banka z italjanskim ka-pitalom prešla v kremplje nemškega kapitala in s tem v nemške roke. A lahkomišelnosti in kratko-vidni Lahi bodo še vedno vpili: »Trieste — casa nostra!«

Obsojeni »iredentist«. Dne 16. t. m. je bil v Trstu obsojen na mesec dni strogega zapora, 32-letni Marcel Depaul, bivši predsednik sedaj razpuščenega društva »Giovane Trieste«, zaradi nekega iredentičnega govora pri pogrebu gari-baldinca Turis lanskega septembra v Trstu.

Odredbe proti koleri v Trstu. Ker se na Ogrskem na mnogih krajih pojavljajo slučaji ko-lere in to zlasti v krajih ob spodnji Donavi, je v soboto izdal mestni magistrat na gostilničarje in prenočevalce v Trstu, kateri imajo zlasti opravka s potniki iz Ogrske, posebno okrožnico, v kateri se pozivljajo, da vse iz Ogrskega došle tujce nemudoma naznanijo ne samo policijskemu ravnateljstvu, temveč tudi mestnemu fizikatu, da se izvedejo takoj predpisana opazovanja.

Slovenske šole v Trstu. V soboto je bil v Trstu prvi dan vpisovanja otrok v ljudske šole. Na »Šolski dom« družbe sv. Cirila in Metoda je bil tako velik naval, da je že sedaj vpisanih v vsaki razred povprečno po preko 60 otrok.

Ljudsko štetje v Trstu. V soboto zvečer se je vršil pri Sv. Jakobu v Trstu dobro obiskan shod radi ljudskega štetja. Na shodu sta govorila dr. Wilfan in dr. Rybač. Med drugim je dr. Ry-bač omenil tudi to, da bo politično društvo »Edi-nost« sklicalo tudi shod za ženske, na katerem se bo ženske poučilo, kako morajo postopati, da italijanske komisije za ljudsko štetje ne bodo mogle tako slepariti kakor pri zadnjem ljudskem štetju in da se ne bo toliko Slovencev vpisalo za italijane. Na shodu se je kazalo veliko zani-manje za to zadevo in vsekako se je nadejati, da Italijani pri tem štetju v Trstu ne bodo mogli tako slepariti kot zadnjič pot.

Od predsedstva »Trgovsko-obrtne zadruga« v Gorici je odstopil g. Andr. Gabršček, in sicer zaradi vednih klerikalnih napadov na zadrugo zaradi njegove osebe. Poskusiti hoče, če bodo kle-kerikalci zadrugo zdaj pustili v miru, ko ne bo več on predsednik.

Iz Blemanj. Župe upraviteljem za Ricmanje je imenovan č. g. Ivan Zega, dosedaj kapelan v Gradini pri Oprtlju. Novi župe upravitelj je došel v Ricmauje 14. t. m. Na postajici so ga pozdra-vili lkerikalni vaški poglavarji in cerkvena ključarja. Zvečer je bil v »Nar. domu« sestanek, na katerem so zapeli domači pevci več pesmi. — Novi župe upravitelj je napravil na Ricmanjce najbolj utis.

Dnevna kronika.

K ministerski krizi v Bolgariji. — Podpredsednik bolgarske narodne stranke, kateri pripada tudi S. S. Bobčev, predsednik »Slovanskega kongresa« v So-fiji, T. Todorov se je izrazil, da bi njegova stranka prevzela vladu, ako bi ji jo ponudil car, samo pod gotovimi pogoji. Ako pa bi car mislil, da bi bilo naj-bolje, ako se osnuje koalicijska vlada, bi se narodna stranka ne pomišljala vstopiti v koalicijski kabinet.

Napad na turške orožnike. Iz Soluna poročajo: Nek turški orožniški častnik je bil v bližini Kasandre iz zasede napaden. Napadla ga je grška razbojniška tolpa. Dva orožnika sta bila ustreljena. Razbojniško tolpo zasledujejo.

Uvoz argentinskega mesa. Z Dunaja poročajo: Ministerski svet je sklenil stopiti takoj v dogovor z ogrsko vlado radi provizorične dovolitve argentin-skega mesa. Dovoliti hočejo začasno za poskusni kon-tingent 10.000 ton. Prodajanje tega mesa v tuzem-stvu bi dovolili samo pod pogojem, da je izrecno označena njegova provenienca. Pri prevzemanju importnega mesa in pri shranjevanju bi se morale uporabljati potrebne sanitetne in veterinarsko-po-licijske kavtele.

Ruski ministerski predsednik prekinil potovanje v Sibirijo. Ruski ministerski predsednik Stolpyn je prekinil potovanje v Sibirijo in se vrnil v Petrograd. Baj je storil to na poseben ukaz carja, ki želi, da je ministerski predsednik navzoč, ko se snide z nem-škim cesarjem. Stolpyn se vsled tega odpelje na Nemško.

Klub bolgarskih pisateljev in pesnikov. Bolgar-ski listi pišejo, da nameravajo mladi bolgarski pisa-telji in pesniki sklicati zborovanje, na katerem bodo

